

Історія діяльності відділу змісту та організації педагогічної освіти Інституту педагогічної освіти і освіти дорослих НАПН України

Відділ змісту та організації педагогічної освіти почав функціонувати з 1994 року – моменту заснування Інституту педагогіки та психології професійної освіти АПН України (з 2011 року – Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих НАПН України). Назва відділу змінювалась відповідно до запитів вищої освіти: лабораторія педагогіки і психології мистецької освіти (1994 р.); відділ мистецької освіти (2000 р.); відділ педагогічної естетики та етики (2007 р.); відділ змісту та організації педагогічної освіти (2015 р.). Під керівництвом завідувачів – доктора педагогічних наук, професора О.П. Рудницької, доктора педагогічних наук, професора О.М. Отич, кандидата педагогічних наук, старшого наукового співробітника С.О. Соломахи, кандидата педагогічних наук, старшого наукового співробітника Н.О. Філіпчук, доктора педагогічних наук, старшого наукового співробітника Г.І. Сотської. Науковцями відділу досліджувалися проблеми неперервної педагогічної освіти в умовах євроінтеграційних процесів; аксіологічних засад реформування вищої педагогічної освіти; естетики і етики педагогічної дії; етичних та естетичних засад розвитку професійного досвіду, педагогічної культури, педагогічної майстерності викладачів вищих навчальних закладів.

Останніми роками за результатами виконання фундаментальних тем НДР «Естетичні та етичні основи розвитку педагогічної майстерності викладачів вищих педагогічних навчальних закладів» (2011-2013 рр.), «Естетичні та етичні чинники розвитку професійного досвіду викладачів вищих педагогічних навчальних закладів» (2014-2016 рр.) підготовлено майже 200 одиниць наукової та науково-виробничої продукції, зокрема: монографії – «Естетичні та етичні чинники розвитку професійного досвіду викладачів вищих педагогічних навчальних закладів», «Розвиток професійного досвіду педагогів-музикантів у вищих навчальних закладах України (XVIII – XX ст.)»; посібники – «Естетичні та етичні чинники розвитку когнітивного досвіду викладачів художньої культури вищих педагогічних навчальних закладів», «Розвиток педагогічної майстерності викладачів музичного мистецтва та світової художньої культури»; бібліографічний покажчик «Естетичні та етичні основи розвитку педагогічної майстерності викладачів вищих педагогічних навчальних закладів», які впроваджено в практику роботи вищих педагогічних навчальних закладів, інститутів післядипломної педагогічної освіти, загальноосвітніх навчальних закладів.

Вагомим результатом діяльності відділу стала фундація фахового збірника наукових праць «Естетика і етика педагогічної дії» та збірника матеріалів Міжнародних педагогічно-мистецьких читань пам'яті професора О.П. Рудницької «Педагогічна майстерність як система професійних і мистецьких компетентностей».

Історія діяльності відділу педагогічної майстерності Інституту педагогічної освіти і освіти дорослих НАПН України

Відділ педагогічної майстерності як самостійний підрозділ розпочав своє існування з 1994 року – моменту заснування Інституту педагогіки та психології професійної освіти АПН України (з 2011 року – Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих НАПН України). У зв'язку зі змінами у структурі Інституту підрозділ функціонував під назвами: лабораторія педагогічної освіти (з 1994 року); відділ теорії і практики педагогічної майстерності (з 2000 року); відділ теорії та історії педагогічної майстерності (з 2007 року); відділ педагогічної майстерності (з 2015 року). У різні роки його очолювали доктори наук, професори М.М. Солдатенко і Е.О. Помиткін. Протягом 20 років діяльності у колективі відділу плідно працювали відомі українські вчені: І.А. Зязюн, А.І. Кузьмінський, Л.П. Пуховська, Н.В. Абашкіна, О.С. Падалка, В.Ф. Орлов, Т.В. Іванова, О.М. Семенов, В.В. Пилипчук, С.Б. Пономаревський, О.М. Боровік, О.А. Грищенко.

Дослідження науковців зосереджувалися на проблемах удосконалення змісту педагогічної освіти і організації навчально виховного процесу з метою розвитку особистісної педагогічної майстерності як системи педагогічних компетентностей; обґрунтування засад організації багаторівневої системи педагогічної освіти в Україні; визначення перспективних напрямів підготовки і перепідготовки педагогічних кадрів; підвищення престижу педагогічної праці.

Упродовж останніх років за результатами дослідження фундаментальних тем НДР «Розвиток педагогічної майстерності викладача вищого навчального закладу непедагогічного профілю в умовах інформаційно-технологічного суспільства» (2010-2012 рр.), «Розвиток і саморозвиток педагогічної майстерності майбутніх учителів у педагогічних ВНЗ і молодих спеціалістів у загальноосвітніх школах» (2013-2015 рр.) опубліковано понад 200 наукових праць, зокрема: *монографії* – «Розвиток педагогічної майстерності викладача ВНЗ непедагогічного профілю в умовах інформаційно-технологічного суспільства», «Розвиток і саморозвиток педагогічної майстерності учителів»; *посібники* – «Розвиток педагогічної майстерності викладача в умовах інформаційного суспільства: когнітивний аспект», «Педагогічна майстерність викладача мистецьких дисциплін», «Етнолінгводидактична культура педагога», «Розвиток сценічного мовлення у вимірах педагогічної майстерності», «Саморозвиток педагогічної майстерності викладача в умовах інформаційно-технологічного суспільства», «Тренінги розвитку і саморозвитку педагогічної майстерності викладача ВНЗ», «Особливості організації саморозвитку педагогічної майстерності майбутнього вчителя».

Основні результати НДР впроваджено в практику роботи вищих педагогічних навчальних закладів, інститутів післядипломної педагогічної освіти, загальноосвітніх навчальних закладів.

Серед творчих започаткувань відділу – створення мережі центрів педагогічної майстерності в Україні. Вагомим результатом діяльності відділу стало розроблення Державної програми «Вчитель», «Концепції розвитку багаторівневої педагогічної освіти в Україні».